

denne Tilbagegang aarlig bliver større og større og klarere og klarere for os. Det ærede 2det Medlem for 10de Kreds (Bojsen) udtalte i Gaar, at han bedømte et Erhvervs eller et Lands Fremgang efter dets stigende Omsætning, og han fremhævede gennem de Tal, som han fandt i det Bilag, der er fulgt med Toldbetænkningen, at Danmark akkurat havde samme Stigning som Sverige efter den ny Toldtarifs Indførelse. Maa jeg dertil sige, at en forøget Omsætning kan være meget god, men selv en voksende og stigende Omsætning kan dog bringe Tab. Et saadant Forhold er til Stede her i Landet, og jeg vil med den højtærede Formands Tilladelse oplæse nogle Tal for at godtgøre det. I 1874—76 var vort Landbrugs Udførsel 143 Mill. Kr., i 1894—96 var den stegen til 213 Mill. Kr., medens vort Landbrugs Indførsel 1874—76 var næsten 44 Mill., og 1894—96 næsten 116 Mill. Merudførslen var altsaa i 1874—76 c. 99 Mill., medens den i 1894—96 kun var 97 Mill. Omsætningen i 1874—76 var lidt over 186 Mill., men i 1894—96 329 Mill. Der har altsaa været en meget stærk Opgang i Omsætningen, men en aldeles bestemt og klar Tilbagegang i vor Overskudsindtægt. Omsætningen er stegen, men Overskuddet er gaaet ned fra 99 til 97 Mill., og hvis det skulde være steget i samme Forhold, burde det være næsten fordoblet, lige saa vel som Omsætningen. Saa er det værd at lægge Mærke til, naar det ærede Medlem i Gaar gjorde opmærksom paa, at det var en stor Gevinst for vort Land, at vi vare komne dertil, at vi indførte Foderstoffer for ca. 60 Mill. Kr., at medens vor Indførsel af Foderstoffer i 1874—76 kun var 15 Mill. Kr., er den ganske vist stegen til nogle og halvtreds Mill. Kr. i 1894—96, medens Overskuddet kun var gaaet 2 Mill. Kr. tilbage, men det repræsenterer en Forskydning af 40 Mill. Kr., som falder paa vore Jordprodukter. Det er et Tab for Udbyttet af vor Jord, og det stemmer saa overordentlig godt med de Tal, som Statistisk Bureau har udgivet angaaende Høstudbyttet, af hvilke jeg skal anføre et enkelt. I 1875—78 var Udbyttet af 1 Td. Land i Jordprodukter, Korn, Roer og Hø, 103,6 Kr. pr. Td. Land, i 1894—96 var det dalet til 91,8 Kr. Det er en Dalen af $11\frac{1}{2}$ pCt., og det svarer akkurat til den Forskydning, som har fundet Sted med $11\frac{1}{2}$ pCt. af den Sum, som Landbrugets Omsætning har været i Forhold til Indkøbet af Foderstoffer. De over 50 Millioner Kr., vi have anvendt til Foderstofindkøb,

er akkurat det Tab, som det danske Landbrug har lidt gennem den mindre Indtægt, det derved har faaet. Jeg mener, at det ærede Medlem er kommet ret uheldig fra sine Udtalelser i Gaar om, at det er Omsætningen, der betinger en Erhvervsgrens Trivsel. Nej, det er ikke Omsætningen, men det Overskud, der bliver tilbage, som betinger den. — Men da det ærede Medlem var saa stærkt inde paa det, at det var godt med disse mange Penge til Foderstoffer, derfor producerede vi Fedevarer, vi toge Fedevarerne fra Luften — det sagde det ærede Medlem i Gaar — saa vil jeg dog sige, at der er ogsaa ved denne forcerede Produktion en meget stor Fare. Thi jo større vor Produktion bliver, des mindre blive Priserne, vi bringe hjem for dem, og des mindre den Avance, vi faa, og til syvende og sidst er det dog Avancen, vi skulle leve af. Det er nu kommet til det Punkt, at vi kun med yderste Møje kunne producere de Varer til den Pris, de maa sælges for, og at jeg ikke er ene om den Anskuelse, ses ogsaa af Grosserersocietetets Handelsberetning fra i Fjor, thi i den staar der, efter at der er omtalt, at nu er Laymaalet naaet baade for Handelsstanden og for Producenten med Hensyn til de Priser, der kan produceres for: „Men forandres dette Forhold til Landbrugets Ugunst ved Prisfluktuationer, hvorover vi ikke ere Herrer, kunne selv de ihærdigste Bestræbelser for kunstig at forøge og stimulere Produktionen ved store Udgifter til Produktionsmidler blot bidrage til at grave Bedriften dybere ned i Uføret“. Det turde derfor maaske være et ganske betimeligt Ord at sige her, at vi skulle være forsigtige med at forcere Produktionen frem. Maalet er snart naaet, vi kunne snart ikke komme videre i Prisforhøjelse med vor Produktion. Jo mere vi bringe frem, desto mere vil den Pris, hvortil vi kunne udbringe denne Vare, synke. Ville vi endelig producere mere, komme vi til at søge vort Hjemmemarked, men skulle vi der konkurrere under ulige Forhold med Udlandets billige Varer, saa er det, at vi, som ansæ dette for en Ulykke for vort Land, maa ansøge om, haabe og ønske, at vi kunne faa en Beskyttelse mod den udenlandske Konkurrence mod de Varer, som vi altsaa selv kunne producere til vort eget Hjemmemarked, men som dette i Øjeblikket ikke kan benytte, fordi det benytter de indførte Varer fra andre Lande.

Det ærede Medlem begyndte saa i Gaar at gaa i Detailler om forskellige af disse Landbrugstoldsatser, som vi have